

29. april 2015

LEK/KAK

Beregning af akkumuleret tab ved underoptimale kvælstofnormer

Videncentret for Landbrug gennemførte i 2013 en beregning af tabet ved den politisk vedtagne undergødsning med kvælstof. Resultatet af denne beregning fremgår [af Planteavlsorientering nr. 137](#), Oprettet: 15-01-2013: Hvad koster de underoptimale kvælstofnormer dansk landbrug.

Udgangspunktet for beregningerne var en sammenligning af forsøgsresultater fra 2008-2012 i vinterhvede med normen for vinterhvede i 2012/13. Desuden blev der foretaget en sammenligning i udvikling i udbytter i Danmark og i Tyskland. På baggrund af denne analyse er der foretaget beregninger af udbyttetabet ved undergødsning i perioden 2009-2014, hvor det tages udgangspunkt i årets respektive afgrødepriser samt reduktionen i kvælstofnormen de enkelte år.

Beregningerne bygger på en sammenligning fundet fra forsøg mellem normreduktionens størrelse og tab af udbytte og protein.

Resultatet af beregningen fremgår af nedenstående tabel.

Det ses blandt andet, at:

- Tabet for en gennemsnitlig heltidsbedrift som følge af underoptimale kvælstofnormer har svinget mellem ca. 80.000 og 200.000 kr.
- Gennemsnitstabet for årene 2009-2014 har ligget på 136.000 kr. for heltidsbedrifter.
- I hele perioden 2009-2014 har et gennemsnitligt heltidslandbrug tabt næsten 1,5 mio. kr.
- Akkumuleret for alle heltidsbrug beløber tabet sig til næsten 9 mia. kr.
- Det samlede tab svarer til ca. 44 pct. af landbrugets samlede driftsresultat fra 2009 til 2013.

Tabel 6. Opgørelse af det samlede tab ved underoptimale kvælstofnormer

	2009	2010	2011	2012	2013	2014		
Kornpris, kr. pr. hkg	90,7	98,3	144,8	154,4	155,2	125,8		
Halmpris, kr. pr. ton efter bjærgning	350	350	350	350	350	350		
Soyskråpris, afskallet, kr. pr. hkg	243	248	248	319	335	304		
Tab i kr. pr. hkg pr. procentenhed protein	3,46	2,81	1,94	3,68	4,94	4,25		
Kvælstofpris, kr. pr. kg N	8,00	6,00	7,36	7,01	7,79	8,06		
Gns. udbyttetab, kerne, hkg pr. ha	5,9	6,2	6,5	6,8	7,1	7,3		
Areal med udbyttetab, mill. ha	2,18	2,18	2,18	2,18	2,18	2,18		
Gns. udbyttetab, halm, ton pr. ha	0,20	0,21	0,22	0,23	0,24	0,25		
Areal med udbyttetab, halm, mill. ha	1	1	1	1	1	1		
Gns. tab af protein, pct. enheder (pct. i tørstof)	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3	2,4		
Areal med tab ved red. proteinprocent, mill. ha	1,86	1,86	1,86	1,86	1,86	1,86		
Værditab udbytte, mill. kr. i alt	1.165	1.324	2.041	2.275	2.387	2.002		
Værditab, halm, mill. kr. i alt	83	84	85	86	87	88		
Kvalitetstab, mill. kr. i alt	868	728	521	1.021	1.412	1.253		
Indtægtstab i alt	2.116	2.136	2.647	3.381	3.886	3.343		
Besparelse i N-indkøb, mil. kr. i alt*:	742	576	730	718	824	879		
Nettotab, mill. kr. i alt:	1.374	1.560	1.916	2.663	3.062	2.464		
Tab, gns. kr. pr. ha.	630	716	879	1.221	1.405	1.130		
Antal konventionelle heltidsbedrifter**:	12.308	11.772	11.023	10.981	10.612	10.300		
Antal ha. pr. konv. heltidsbedrift ekskl. vedv. Græs**:	127,4	135,2	136,9	133,2	140,7	139	2009-2013	
Samlet antal ha på konv. heltidsbedr. ekskl. vedv. græs:	1.568.039	1.591.574	1.509.049	1.462.669	1.477.190	1.433.760	Gennemsnit	Akkumuleret
Gns. tab pr. konventionel heltidsbedrift, 1.000 kr.	80	97	120	163	198	157	136	815
Samlet tab for heltidsbedrifter, 1.000 kr.	988.490	1.138.951	1.326.481	1.786.616	2.075.031	1.620.586	1.489.359	8.936.155
Årets driftsresultat pr. bedrift, 1.000 kr.***	-555	203	436	799	731	324	323	1.938
Samlet driftsresultat, 1.000 kr.	-6.830.940	2.389.716	4.806.028	8.773.819	7.757.372	3.337.200	3.372.199	20.233.195
Gns. tab i forhold til driftsresultat 2009-2014, pct.:							44	

* Der er regnet med en besparelse i N-indkøb på 50 kg. kvælstof pr. ha.

** Jf. Danmarks Statistik

*** Driftsresultatet viser resultatet før finansielle poster og opgøres før aflønning af ejerens arbejdsindsats og afkast af ejerens egenkapital.